

บทที่ 3

แนวคิดและระเบียบวิธีการศึกษา

3.1 กรอบทฤษฎีแนวคิดในการศึกษา

3.1.1 แบบจำลองมาเร็โควิทซ์ (Markowitz's Model)

Markowitz (1952) ได้เสนอทฤษฎีกลุ่มหลักทรัพย์สมัยใหม่ มีแนวคิดว่า้นักลงทุนทุกคน เป็นผู้หลักเลี้ยงความเสี่ยง โดยเยร์ มาเร็โควิทซ์ ได้อธิบายพฤติกรรมของนักลงทุน กล่าวคือ นักลงทุนต้องการได้รับผลตอบแทนจากหลักทรัพย์สูงสุด ภายใต้ความเสี่ยงที่เท่ากัน หรือในระดับ ผลตอบแทนที่เท่ากัน แต่ละระดับความเสี่ยงที่น้อยที่สุด เลือกลงทุนในหลักทรัพย์ได้อย่างเท่าเทียม กัน แม้ว่าอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังหรือมีประสิทธิภาพสูงสุดนักลงทุนจะเลือกลงทุนใน หลักทรัพย์ใด ขึ้นอยู่กับความชอบในเรื่องความเสี่ยง ถ้า้นักลงทุนเป็นผู้ชอบความเสี่ยงก็จะเลือกลง ทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงมาก และให้ผลตอบแทนสูงแต่ถ้า้นักลงทุนเป็นผู้หลักเลี้ยง ความเสี่ยงก็จะเลือกลงทุนในหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ และได้ผลตอบแทนต่ำ นักลงทุนจะ พิจารณาผลตอบแทนที่คาดหวังเปรียบเทียบกับความเสี่ยงเพื่อช่วยในการตัดสินใจในการลงทุนใน หลักทรัพย์

3.1.2 แบบจำลองการตั้งราคาหลักทรัพย์ (Capital Asset Pricing Model : CAPM)

Sharp (1964) , Lintner (1965) และ Mossin (1966) ได้นำทฤษฎีกลุ่มหลักทรัพย์สมัย ใหม่ มาประยุกต์เป็นทฤษฎีการกำหนดราคาหลักทรัพย์ หรือแบบจำลองการตั้งราคาหลักทรัพย์ (Capital Asset Pricing Model : CAPM) มาเป็นแบบจำลองดุลยภาพของความสัมพันธ์ระหว่าง ผลตอบแทนที่คาดหวังกับความเสี่ยง ซึ่งความเสี่ยงในที่นี้จะหมายถึง ความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk)

ข้อสมมติของแบบจำลอง การตั้งราคาหลักทรัพย์

- 1) นักลงทุนเป็นผู้หลักเลี้ยงความเสี่ยงคาดหวังอัตราผลตอบแทนสูงสุด
- 2) นักลงทุนเป็นผู้รับราคาและคาดหวังในผลตอบแทนของสินทรัพย์ที่มีการ

แยกแจงปகติ

- 3) สินทรัพย์ที่ไม่มีความเสี่ยงที่นักลงทุนอาจกู้ยืมหรือให้กู้ยืมโดยไม่จำกัดจำนวน

อัตราผลตอบแทนที่ไม่มีความเสี่ยง

- 4) ปริมาณสินทรัพย์มีจำนวนจำกัดกำหนดราคาก้ำขายและแบ่งหน่วยย่อยได้ไม่
- 5) ตลาดสินทรัพย์ทุกคนได้รับข่าวสารอย่างสมบูรณ์
- 6) ตลาดสินทรัพย์เป็นตลาดที่มีลักษณะสมบูรณ์ไม่มีเรื่องภาวะ ภูมิภาค เบี้ยน

จากข้อสมมติที่กล่าวว่า นักลงทุนต่างมีความคาดหวังจากการลงทุนเหมือนกัน เป็นผู้มีเหตุผล และเป็นผู้ที่หลีกเลี่ยงความเสี่ยง ทำให้นักลงทุนให้ความสนใจลงทุนในสินทรัพย์ที่ไม่มีความเสี่ยงและกลุ่มสินทรัพย์เดียวกับนักลงทุนส่วนใหญ่ที่มีประสิทธิภาพ นั่นคือนักลงทุนต่างสนใจลงทุนในหลักทรัพย์กลุ่มตลาดเมืองนัก กลุ่มหลักทรัพย์ตลาด เป็นกลุ่มหลักทรัพย์ที่รวมหลักทรัพย์ทุกประเภทที่มีผู้ถือครองดุลยภาพ จึงเกิดจากการเปลี่ยนแปลงในน้ำหนักของหลักทรัพย์ที่ถูกกำหนดจากราคาหลักทรัพย์ ถ้าหลักทรัพย์ชนิดหนึ่งราคาต่ำกว่าอีกหนึ่ง เมื่อเทียบจากความเสี่ยงที่เท่ากัน นักลงทุนจะเลือกซื้อหรือลงทุนในหลักทรัพย์ที่ราคาถูกกว่า ทำให้ราคาหลักทรัพย์นั้นปรับตัวสูงขึ้น และการขายหลักทรัพย์ที่ราคาแพงกว่าจะทำให้ราคาราคาหลักทรัพย์นั้นต่ำลง กระบวนการดังกล่าวทำให้ราคาราคาหลักทรัพย์ถูกผลักดันสู่จุดดุลยภาพในที่สุด และผลตอบแทนที่คาดหวังแต่ละหลักทรัพย์อยู่ในระดับสูงสุด ณ แต่ละระดับความเสี่ยง แบบจำลอง CAPM เน้นความเสี่ยงที่เป็นระบบของหลักทรัพย์ เนื่องจากอยู่ภายใต้ข้อสมมติที่ว่า หากกระจายการลงทุนในหลักทรัพย์ให้หลากหลายขึ้น จะสามารถกำจัดความเสี่ยงที่ไม่เป็นระบบได้ ความเสี่ยงใน CAPM นั้น หมายถึงความเสี่ยงที่เป็นระบบ (Systematic Risk) โดยจะใช้ตัว (β) เป็นตัวแทนเมื่อค่า (β) น้อยกว่า 1 หมายความว่าหลักทรัพย์นั้นมีความเสี่ยงน้อยกว่า หลักทรัพย์ที่มีค่าเบต้า (β) มากกว่า 1 ความเสี่ยงของแต่ละหลักทรัพย์จึงได้จากการเบรี่ยนเทียบ ความเสี่ยงของหลักทรัพย์นั้นกับความเสี่ยงของตลาด แต่การวัดความเสี่ยงหรือความแปรปรวนของผลตอบแทนของหลักทรัพย์ได้ไม่อาจเทียบกับตัวเองได้ เพราะไม่สามารถนำค่าสถิตินี้ไปวัดเบรี่ยนเทียบกับความแปรปรวนของหลักทรัพย์ตัวอื่นได้ จึงใช้การวัดความแปรปรวนของผลตอบแทนของหลักทรัพย์นั้นเทียบกับผลตอบแทนของตลาด ความเสี่ยงของหลักทรัพย์แต่ละตัวเป็นค่าความแปรปรวนของหลักทรัพย์และของตลาดหลักทรัพย์ได้ ค่าเบต้า (β) คำนวนได้จากความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนของหลักทรัพย์โดยกับผลตอบแทนของพอร์ตการลงทุน เรียนได้ดังนี้ (จิรตัน สังข์แก้ว, 2544: 190-191)

$$R_{it} = \alpha_{it} + \beta_{it} R_{mt} + \varepsilon_{it}$$

โดย R_{it} คือ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ณ เวลา t

R_{mt} คือ อัตราผลตอบแทนของตลาดระหว่างช่วงเวลา t

α_{it} ค่าคงที่ หรือค่าอัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ณ เมื่อตลาดไม่มี การเปลี่ยนแปลง

β_{it} ค่าความชันของเส้นถดถอย

ε_{it} ค่าผิดพลาด หรือค่า R_{it} ที่อธิบายไม่ได้ด้วย R_{mt}

ส่วนผลตอบแทนที่คาดหวังของหลักทรัพย์เดียวกันหรือของห้าง ตระกัลลัสินทรัพย์ นำมาราก

$$E(R_{it}) = R_{ft} + \beta_{it}[E(R_{mt}) - R_{ft}]$$

โดย $E(R_{it})$ คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์ i

R_{ft} คือ อัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง

$E(R_{mt})$ คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากกลุ่มหลักทรัพย์ตลาด

β_{it} คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบเกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ i ณ เวลา t

ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังและค่าความเสี่ยงของหลักทรัพย์

แสดงได้ดังนี้

$$R_{it} = \alpha + b\beta_{it}$$

โดย R_{it} คือ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ i

α คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ไม่มีความเสี่ยง

β_{it} คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบ เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ i ณ เวลา t

b คือ ค่าความชันของเส้นตลาดหลักทรัพย์ (Security Market Line: SML)

นั่นคือ ถ้าความเสี่ยงของหลักทรัพย์เท่ากับความเสี่ยงของตลาด เมื่อ $\beta_{it} = 1$

$$\text{ดังนั้น } R_{mt} = \alpha + b(1)$$

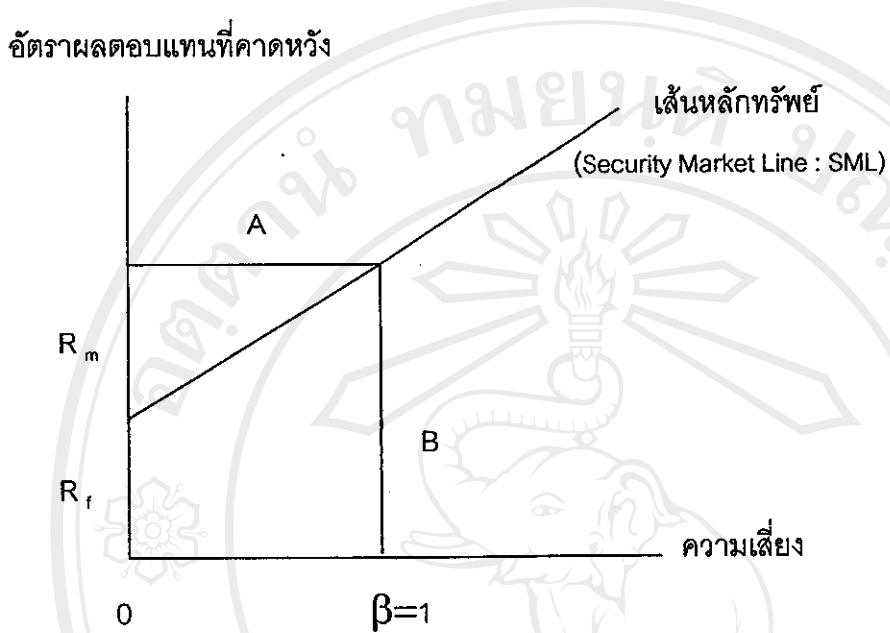
$$R_{mt} - \alpha = b(1)$$

$$R_{mt} - R_{ft} = b$$

$$\text{ดังนั้นเกิดความสัมพันธ์ } R_{it} = R_{ft} + \beta_{it}(R_{mt} - R_{ft})$$

ความสัมพันธ์ของอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังกับความเสี่ยงนี้ เรียกว่าเส้นตลาดหลักทรัพย์ (Security Market Line : SML) เป็นเส้นที่แสดงถึงระดับผลตอบแทนที่คาดว่าจะได้รับจากการลงทุนกับความเสี่ยง (β) ซึ่งเป็นไปในทิศทางเดียวกัน โดยมีสมมติฐานว่า ตลาดหลักทรัพย์เป็นตลาดที่มีประสิทธิภาพสูงและอยู่ในดุลยภาพ ดังนั้นการที่ความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนที่คาดหวังกับความเสี่ยงเป็นเส้นตรง ผลตอบแทนที่ควรได้รับจากการลงทุนในหลักทรัพย์ใด ควรเท่ากับการถือหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยงหากผลตอบแทนส่วนเพิ่มจากการถือหลักทรัพย์ที่มีความเสี่ยงเท่านั้น หากมีผลตอบแทนนี้ได้มากขึ้นกว่าการลงทุนในหลักทรัพย์นั้นให้ผลตอบแทนที่ผิดปกติความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนที่คาดหวังกับความเสี่ยงในการลงทุนในหลักทรัพย์สามารถแสดงໄว้โดยภาพที่ 3.1

**ภาพที่ 3.1 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างผลตอบแทนที่คาดหวังกับความเสี่ยงในการลงทุน
ในหลักทรัพย์**

จากภาพที่ 3.1 ความสัมพันธ์ระหว่างความเสี่ยงและผลตอบแทนที่คาดหวังนี้เป็นแบบเส้นตรงๆ ด A ให้ผลตอบแทนสูงกว่าจุดบนเส้นตลาดหลักทรัพย์ (SML) ซึ่งแสดงว่าหลักทรัพย์มีราคาซื้อขายในตลาดต่ำกว่าราคาที่เหมาะสม และจุด B คือหลักทรัพย์ที่มีผลตอบแทนต่ำกว่าหลักทรัพย์อื่นบนเส้นตลาดหลักทรัพย์ (SML) กล่าวคือ ณ ระดับความเสี่ยงระดับหนึ่ง ผู้ลงทุนจะซื้อหลักทรัพย์ A มากขึ้น เมื่อมีอุปสงค์มากขึ้น จะทำให้ราคาราคาหลักทรัพย์ A มีราคาสูงขึ้น ทำให้อัตราผลตอบแทนปรับตัวลดลงเท่ากับเส้นตลาดหลักทรัพย์ (SML) ส่วนหลักทรัพย์ B ผู้ลงทุนจะไม่ซื้อเนื่องจากผลตอบแทนที่ได้ ต่ำกว่าผลตอบแทนที่ต้องการบนเส้นตลาดหลักทรัพย์ (SML) แต่จะขายหากมีหลักทรัพย์ในพอร์ตการลงทุน ทำให้อุปสงค์ลดลง ราคาราคาหลักทรัพย์ B จะลดลง จนทำให้อัตราผลตอบแทนปรับตัวเพิ่มขึ้นเท่ากับเส้นตลาดหลักทรัพย์ (SML)

3.1.3 แบบจำลอง Fama และ French (F – F Model)

การพัฒนาแบบจำลองการตั้งราคาหลักทรัพย์ (Capital Asset Pricing Model : CAPM) สามารถดำเนินการโดยเพิ่มปัจจัยเข้าไปอีก 2 ปัจจัย คือความแตกต่างระหว่างอัตราผลตอบแทนของขนาดของบริษัทเล็ก และบริษัทใหญ่ กับความแตกต่างระหว่างอัตราผลตอบแทน

ของหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าอัตราส่วนทางบัญชีต่อมูลค่าตลาดสูงเทียบกับหลักทรัพย์ที่มีมูลค่าอัตราส่วนทางบัญชีต่อมูลค่าตลาดต่ำ

รูปแบบของแบบจำลอง

$$R_{it} = R_{ft} + \beta_{it} (R_{mt} - R_{ft}) + s_{it} (\text{SMB}) + h_{it} (\text{HML})$$

โดย R_{it} คือ อัตราผลตอบแทนจากการลงทุนในหลักทรัพย์ i ณ เวลา t

R_{ft} คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง

$\beta_{it}, s_{it}, h_{it}$ คือ ความเสี่ยงจากการลงทุน

$R_{mt} - R_{ft}$ คือ ค่าชดเชยความเสี่ยงขึ้นเนื่องมาจากการตลาด (Market Risk Premium) ของสัปดาห์ที่ t

SMB คือ ความแตกต่างของผลตอบแทนในพอร์ตของธุรกิจที่มีขนาดเล็กและขนาดใหญ่

HML คือ ความแตกต่างของผลตอบแทนในพอร์ตของธุรกิจที่มีมูลค่าของอัตราส่วนมูลค่าบัญชีต่ออัตราส่วนของตลาดต่ำ และผลตอบแทนในพอร์ตของธุรกิจที่มีมูลค่าของอัตราส่วนมูลค่าบัญชีต่ออัตราส่วนของตลาดต่ำ

3.1.4 Cointegration และ Error Correction

การที่ข้อมูลทางเศรษฐกิจที่เป็นข้อมูลอนุกรมเวลา (Time Series Data) ส่วนมากมักจะมีลักษณะ Non-Stationary กันว่าคือ ค่าเฉลี่ย (Mean) และค่าความแปรปรวน (Variance) จะมีค่าไม่คงที่เปลี่ยนแปลงไปตามกาลเวลา ทำให้ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรของสมการมีความสัมพันธ์ไม่แท้จริง (Spurious Regression) โดยสังเกตได้จากสถิติบางอย่างอาทิ ค่า t-statistic จะไม่เป็นการแจกแจงที่เป็นมาตรฐาน และค่า R^2 ที่สูง ในขณะที่ค่า Durbin-Watson (DW) Statistic อยู่ในระดับต่ำแสดงให้เห็นถึง High level of autocorrelated residuals จึงเป็นการยกที่จะยอมรับได้ในทางเศรษฐศาสตร์

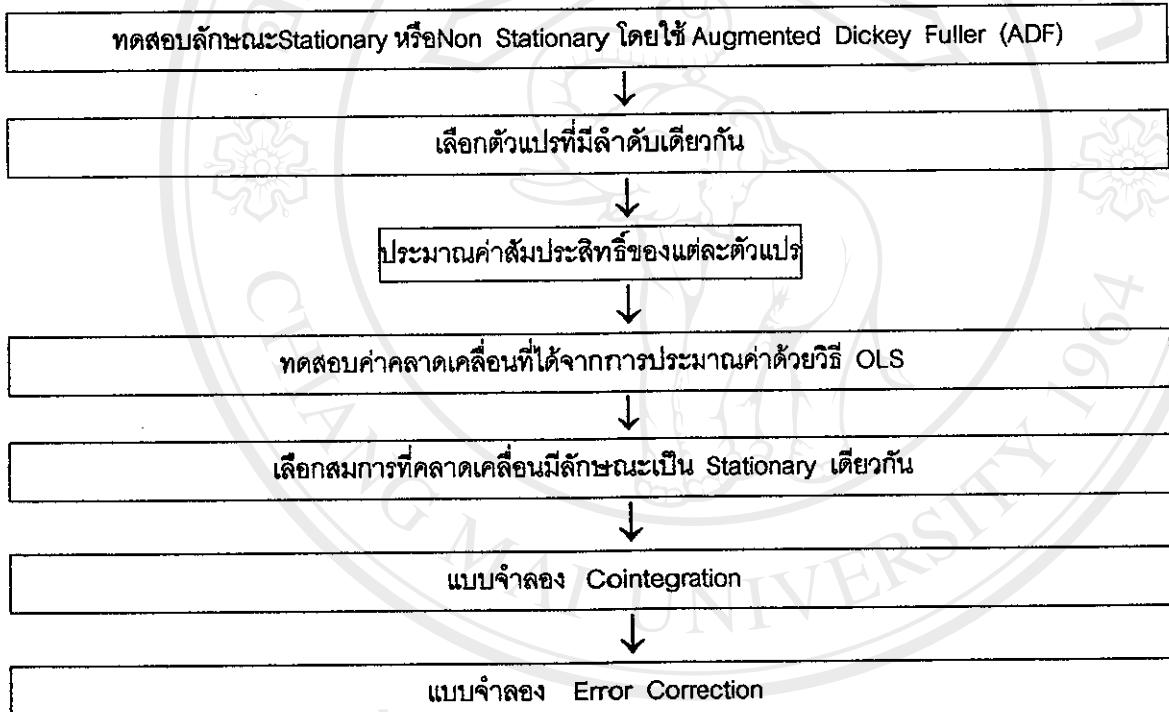
วิธีที่จะศึกษาเกี่ยวกับข้อมูลที่มีลักษณะเป็น Non-Stationary ที่ได้รับความนิยมแพร่หลาย คือศึกษาแบบจำลอง Cointegration และแบบจำลอง Error Correction เนื่องจากเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงดุลยภาพระยะยาว วิธีดังกล่าวมีขั้นตอนในการศึกษาดังนี้

- 1) ทดสอบความเป็น Stationarity ของตัวแปรที่นำมาทำการศึกษาโดยวิธี Augmented Dickey-Fuller Test ADF การทดสอบ Unit Root ขั้นตอนนี้จะเป็นการทดสอบ

ตัวแปรทางเศรษฐกิจต่างๆที่จะใช้ในสมการเพื่อความเป็น Stationary (I(0);Integrated of Order 0) หรือ Non-Stationary (I(d);Integrated of Order d) เป็นขั้นตอนแรกเพื่อประกอบการศึกษาภายใต้วิธี Cointegration และ Error Correction

- 2) นำตัวแปรที่ทำการทดสอบโดยวิธี ADF มาพิจารณาดูสภาพนิ่ง
- 3) เมื่อพบว่าแบบจำลองมีความสัมพันธ์ในลักษณะสภาพไม่นิ่ง สามารถดำเนินการต่อเนื่องโดยวิธี Cointegration และ Error correction Mechanism คำนวนหาลักษณะการปรับตัวในระยะสั้น โดยทำตามขั้นตอนดังภาพที่ 3.2

ภาพที่ 3.2 ขั้นตอนของการศึกษาโดยแบบจำลอง Cointegration และ Error Correction Model

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
Copyright © by Chiang Mai University
All rights reserved

3.2 ระเบียบวิธีวิจัย

ในการศึกษาครั้งนี้ใช้ข้อมูลทุกปี โดยการเก็บรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่างๆ และนำข้อมูลทั้งหมดที่ได้คำนวณหาค่าตัวแปรตามแบบจำลอง และทำการวิเคราะห์ด้วยคอมพิวเตอร์

3.2.1 วิธีการคำนวณค่าตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

1. ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ กลุ่มน้ำคราฟานิชย์ในช่วงเวลาแต่ละสัปดาห์โดยใช้ราคากลางของหลักทรัพย์กลุ่มน้ำคราฟานิชย์ในแต่ละสัปดาห์โดยแยกศึกษาเป็นรายตัว

$$\begin{aligned}
 R_{tmb} &= [(D_{tmb} + P_{tmb} - P_{tmb_{t-1}}) / P_{tmb_{t-1}}] \times 100 \\
 R_{scb} &= [(D_{scb} + P_{scb} - P_{scb_{t-1}}) / P_{scb_{t-1}}] \times 100 \\
 R_{nbank} &= [(D_{nbank} + P_{nbank} - P_{nbank_{t-1}}) / P_{nbank_{t-1}}] \times 100 \\
 R_{bay} &= [(D_{bay} + P_{bay} - P_{bay_{t-1}}) / P_{bay_{t-1}}] \times 100 \\
 R_{kbank} &= [(D_{kbank} + P_{kbank} - P_{kbank_{t-1}}) / P_{kbank_{t-1}}] \times 100 \\
 R_{bbi} &= [(D_{bbi} + P_{bbi} - P_{bbi_{t-1}}) / P_{bbi_{t-1}}] \times 100 \\
 R_{ktb} &= [(D_{ktb} + P_{ktb} - P_{ktb_{t-1}}) / P_{ktb_{t-1}}] \times 100 \\
 R_{boa} &= [(D_{boa} + P_{boa} - P_{boa_{t-1}}) / P_{boa_{t-1}}] \times 100 \\
 R_{tdt} &= [(D_{tdt} + P_{tdt} - P_{tdt_{t-1}}) / P_{tdt_{t-1}}] \times 100
 \end{aligned}$$

โดยที่

$$\begin{aligned}
 R_{tmb} &\text{ คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด } \\
 &\text{ (มหาชน) ของสัปดาห์ } t \\
 R_{scb} &\text{ คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด } \\
 &\text{ (มหาชน) ของสัปดาห์ } t \\
 R_{nbank} &\text{ คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารธนชาต จำกัด } \\
 &\text{ (มหาชน) ของสัปดาห์ } t \\
 R_{bay} &\text{ คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด } \\
 &\text{ (มหาชน) ของสัปดาห์ } t \\
 R_{kbank} &\text{ คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด } \\
 &\text{ (มหาชน) ของสัปดาห์ } t \\
 R_{bbi} &\text{ คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด } \\
 &\text{ (มหาชน) ของสัปดาห์ } t \\
 R_{ktb} &\text{ คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด } \\
 &\text{ (มหาชน) ของสัปดาห์ } t
 \end{aligned}$$

Rboa ,	คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารเอเชีย จำกัด (มหาชน) ของสัปดาห์ t
Rdtdb ,	คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารดีบีเอส ไทยทัน จำกัด (มหาชน) ของสัปดาห์ t
Dtmb	คือ เงินปันผลของหลักทรัพย์ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน)
Dscb	คือ เงินปันผลของหลักทรัพย์ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน)
Dnbank	คือ เงินปันผลของหลักทรัพย์ธนาคารออนชาต จำกัด(มหาชน)
Dbay	คือ เงินปันผลของหลักทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน)
Dkbank	คือ เงินปันผลของหลักทรัพย์ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน)
Dbbi	คือ เงินปันผลของหลักทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน)
Dktb	คือ เงินปันผลของหลักทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน)
Dboa	คือ เงินปันผลของหลักทรัพย์ธนาคารเอเชีย จำกัด(มหาชน)
Ddtdb	คือ เงินปันผลของหลักทรัพย์ ธนาคารดีบีเอส ไทยทัน จำกัด(มหาชน)
Ptmb ,	คือ ราคาปิดของหลักทรัพย์ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ของสัปดาห์ t
Pscb ,	คือ ราคาปิดของหลักทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t
Pnbank ,	คือ ราคาปิดของหลักทรัพย์ ธนาคารออนชาต จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t
Pbay ,	คือ ราคาปิดของหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t
Pkbank ,	คือ ราคาปิดของหลักทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t
Pbbi ,	คือ ราคาปิดของหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t
Pktb ,	คือ ราคาปิดของหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t
Pboa ,	คือ ราคาปิดของหลักทรัพย์ ธนาคารเอเชีย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t

Pdtb _{t-1}	คือ ราคากลางของหลักทรัพย์ธนาคารดีบีเอส ไทยทัน จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t
Ptmb _{t-1}	คือ ราคากลางของหลักทรัพย์ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ของสัปดาห์ t - 1
Pscb _{t-1}	คือ ราคากลางของหลักทรัพย์ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t - 1
Pnbank _{t-1}	คือ ราคากลางของหลักทรัพย์ธนาคารอิ班ซานชาต จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t - 1
Pbay _{t-1}	คือ ราคากลางของหลักทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t - 1
Pkbank _{t-1}	คือ ราคากลางของหลักทรัพย์ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t - 1
Pbbi _{t-1}	คือ ราคากลางของหลักทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t - 1
Pktb _{t-1}	คือ ราคากลางของหลักทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t-1
Pboa _{t-1}	คือ ราคากลางของหลักทรัพย์ธนาคารอโศก จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t-1
Pdtb _{t-1}	คือ ราคากลางของหลักทรัพย์ธนาคารดีบีเอส ไทยทัน จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t-1
t	คือ 1,2,3, 261

2. ผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์ Rm_t

$$R_{mt} = [(P_{mt} - P_{mt-1}) / P_{mt-1}] \times 100$$

โดย

R_{mt} คือ ผลตอบแทนของตลาดหลักทรัพย์ของสัปดาห์ที่ t

P_{mt} คือ ต้นทุนวิเคราะห์ของตลาดหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ในสัปดาห์ที่ t

P_{mt-1} คือ ต้นทุนวิเคราะห์ของตลาดหลักทรัพย์ในตลาดหลักทรัพย์ในสัปดาห์ที่ t-1

t คือ 1, 2 , 3 ,.....,261

3. ผลตอบแทนของสินทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง โดยคำนวณจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 ธนาคาร คือ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน), ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน), ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน), ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) โดยนำอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือนของทั้ง 4 ธนาคารมาหาค่าเฉลี่ย

3.2.2 การประมาณค่า

1. การประมาณค่าความเสี่ยง , ค่าชดเชยความเสี่ยง และอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังของหลักทรัพย์โดยใช้แบบจำลอง Capital Asset Pricing Model (CAPM)

รูปแบบของแบบจำลอง

$$R_{tmb_t} = R_f + \beta_{tmb_t} (R_{mt} - R_f) + \varepsilon_t$$

$$R_{scb_t} = R_f + \beta_{scb_t} (R_{mt} - R_f) + \varepsilon_t$$

$$R_{nbank_t} = R_f + \beta_{nbank_t} (R_{mt} - R_f) + \varepsilon_t$$

$$R_{bay_t} = R_f + \beta_{bay_t} (R_{mt} - R_f) + \varepsilon_t$$

$$R_{kbank_t} = R_f + \beta_{kbank_t} (R_{mt} - R_f) + \varepsilon_t$$

$$R_{bbl_t} = R_f + \beta_{bbl_t} (R_{mt} - R_f) + \varepsilon_t$$

$$R_{ktb_t} = R_f + \beta_{ktb_t} (R_{mt} - R_f) + \varepsilon_t$$

$$R_{boa_t} = R_f + \beta_{boa_t} (R_{mt} - R_f) + \varepsilon_t$$

$$R_{dtdb_t} = R_f + \beta_{dtdb_t} (R_{mt} - R_f) + \varepsilon_t$$

โดยที่

R_{tmb_t} คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน) ของสปดาห์ t

R_{scb_t} คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด (มหาชน) ของสปดาห์ t

R_{nbank_t} คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) ของสปดาห์ t

R_{bay_t} คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด (มหาชน) ของสปดาห์ t

R_{kbank_t} คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) ของสปดาห์ t

Rbbi _t	คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) ของสัปดาห์ t
Rktb _t	คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) ของสัปดาห์ t
Rboa _t	คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารอโศก เอเชีย จำกัด (มหาชน) ของสัปดาห์ t
Rtdb _t	คือ อัตราผลตอบแทนของหลักทรัพย์ ธนาคารดีบีเอส ไทยทัน จำกัด (มหาชน) ของสัปดาห์ t
R _{it}	คือ อัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยงคำนวณ จากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน ณ เวลา t
R _{mt}	คือ อัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากการถือหลักทรัพย์ตลาดของสัปดาห์ที่ t
β_{tmb}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบ เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ธนาคาร ทหารไทย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ที่ t
β_{scb}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบ เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ที่ t
β_{nbank}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบ เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ธนาคารธนชาต จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ที่ t
β_{bay}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบ เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ที่ t
β_{kbank}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบ เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ที่ t
β_{bbi}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบ เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ที่ t
β_{ktb}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบ เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ที่ t
β_{boa}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบ เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ธนาคารอโศก เอเชีย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ที่ t
β_{tdb}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เป็นระบบ เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ ธนาคารดีบีเอส ไทยทัน จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ที่ t

$R_{mt} - R_{ft}$ คือ ค่าชดเชยความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการตลาด (Market Risk Premium)
ของสัปดาห์ t

ε_t คือ ค่าผิดพลาดในแต่ละสัปดาห์
t คือ 1, 2, 3, ..., 261

2. การประมาณค่าความเสี่ยง, ค่าชดเชยความเสี่ยง และอัตราผลตอบแทนที่คาดหวัง
ของหลักทรัพย์โดยใช้แบบจำลอง Fama และ French

รูปแบบของแบบจำลอง

$$R_{tmb_t} = \alpha_t + \beta_{tmb_t} (R_{mt} - R_{ft}) + s_t(SMB) + h_t(HML) + \varepsilon_t$$

$$R_{scb_t} = \alpha_t + \beta_{scb_t} (R_{mt} - R_{ft}) + s_t(SMB) + h_t(HML) + \varepsilon_t$$

$$R_{nbank_t} = \alpha_t + \beta_{nbank_t} (R_{mt} - R_{ft}) + s_t(SMB) + h_t(HML) + \varepsilon_t$$

$$R_{bay_t} = \alpha_t + \beta_{bay_t} (R_{mt} - R_{ft}) + s_t(SMB) + h_t(HML) + \varepsilon_t$$

$$R_{kbank_t} = \alpha_t + \beta_{kbank_t} (R_{mt} - R_{ft}) + s_t(SMB) + h_t(HML) + \varepsilon_t$$

$$R_{bbi_t} = \alpha_t + \beta_{bbi_t} (R_{mt} - R_{ft}) + s_t(SMB) + h_t(HML) + \varepsilon_t$$

$$R_{ktb_t} = \alpha_t + \beta_{ktb_t} (R_{mt} - R_{ft}) + s_t(SMB) + h_t(HML) + \varepsilon_t$$

$$R_{boa_t} = \alpha_t + \beta_{boa_t} (R_{mt} - R_{ft}) + s_t(SMB) + h_t(HML) + \varepsilon_t$$

$$R_{dtdb_t} = \alpha_t + \beta_{dtdb_t} (R_{mt} - R_{ft}) + s_t(SMB) + h_t(HML) + \varepsilon_t$$

โดยที่

R_{tmb_t} คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์
ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t

R_{scb_t} คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์
ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t

R_{nbank_t} คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์
ธนาคารธนชาต จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t

R_{bay_t} คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์
ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t

R_{kbank_t} คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์
ธนาคารกสิกรไทย จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t

R_{bbi_t} คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์
ธนาคารกรุงเทพ จำกัด(มหาชน) ของสัปดาห์ t

Rktb _t	คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด(มหาชน) ของสปดาห์ t
Rboa _t	คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารเอชีย จำกัด(มหาชน) ของสปดาห์ t
Rtdb _t	คือ อัตราผลตอบแทนที่คาดหวังจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารดีบีเอส ไทยทัน จำกัด(มหาชน) ของสปดาห์ t
R _{mt}	คือ อัตราผลตอบแทนที่ได้รับจากกลุ่มหลักทรัพย์ตลาดของสปดาห์ t
α_t	คือ อัตราผลตอบแทนจากหลักทรัพย์ที่ปราศจากความเสี่ยง คำนวณจากอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 3 เดือน ณ เวลา t
β_{tmb}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารทหารไทย จำกัด(มหาชน) ณ เวลา t
β_{scb}	คือ ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารไทยพาณิชย์ จำกัด(มหาชน) สปดาห์ t
β_{nbank}	ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารธนชาต จำกัด (มหาชน) สปดาห์ t
β_{bay}	ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารกรุงศรีอยุธยา จำกัด(มหาชน) สปดาห์ t
β_{kbank}	ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารกสิกรไทย จำกัด (มหาชน) สปดาห์ t
β_{bbi}	ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารกรุงเทพ จำกัด (มหาชน) สปดาห์ t
β_{ktb}	ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) สปดาห์ t
β_{boa}	ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารเอชีย จำกัด(มหาชน) สปดาห์ t
β_{tdb}	ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์ธนาคารดีบีเอสไทยทัน จำกัด(มหาชน) สปดาห์ t

s_t, h_t คือ ค่าความเสี่ยงที่เกิดจากการลงทุนในหลักทรัพย์กสิมธนาคาร
พาณิชย์ สปดาห์ t

$E(R_{mt} - R_f)$ คือ ค่าคาดคะเนความเสี่ยงที่คาดหวังขึ้นเนื่องจากตลาด
(Market Risk Premium) ในสปดาห์ที่ t

SMB คือ ความแตกต่างของผลตอบแทนในพอร์ตธุรกิจที่มีขนาดเล็กและ
ขนาดใหญ่

HML คือ ความแตกต่างระหว่างผลตอบแทนในพอร์ตของธุรกิจที่มีมูลค่า
ของอัตราส่วนมูลค่าบัญชีต่ออัตราส่วนของตลาดสูง และ
ผลตอบแทนในพอร์ตของธุรกิจที่มีมูลค่าของอัตราส่วนทางบัญชี
ต่ออัตราส่วนของตลาดต่ำ

3.2.3 การทดสอบ

1. การทดสอบ Unit Root

ทดสอบความเป็น Stationary ของตัวแปรที่นำมาทำการศึกษาโดยวิธี

Augmented Dickey – Fuller Test (ADF) โดยสมมุติฐานคือ

H_0 : ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรตามมีลักษณะไม่นิ่งหรือ Non-Stationary

H_1 : ตัวแปรอิสระหรือตัวแปรตามมีลักษณะนิ่งหรือ Stationary

2. การทดสอบ Heteroskedasticity

หลังจากการทดสอบความมี Stationary ของข้อมูลแล้วพบว่าตัวแปรทุกด้วยมี
ลักษณะ I(d) ที่ order เดียวกันแล้ว ก่อนจะทำการแปลผลข้อมูลต้องทดสอบความแปรปรวนของ
ค่า error term มีค่าคงที่หรือไม่

การทดสอบ Heteroskedasticity มีสมมติฐานการทดสอบคือ

H_0 : ความแปรปรวนของค่า error term มีค่าเท่ากัน
(ไม่มี Heteroskedasticity)

H_1 : ความแปรปรวนของค่า error term มีค่าเท่ากัน
(มี Heteroskedasticity)

โดยพิจารณาจากค่านัยสำคัญ (Significant) ของ Chi-Square หากมีค่ามากกว่า
0.01 (ที่ระดับนัยสำคัญ 1 % หรือระดับความเชื่อมั่น 99 %) ยอมรับ H_0 ปฏิเสธ H_1 คือยอมรับว่า
ความแปรปรวนของค่า error term มีค่าเท่ากัน แต่หากค่านัยสำคัญ (Significant) ต่ำกว่า 0.01
ปฏิเสธ H_0 ยอมรับ H_1 หรือยอมรับว่าความแปรปรวนของค่า error term มีค่าไม่เท่ากัน

✓ 3. ทดสอบค่าค่าผลเฉลี่ยนมีความสัมพันธ์กันหรือไม่ (Autocorrelation)

หลังจากทดสอบความแปรปรวนของค่า error term มีค่าไม่คงที่ (Heteroskedasticity)

แล้วต้องทำการทดสอบค่า error term ว่ามีความสัมพันธ์กันหรือไม่โดยพิจารณาจากค่า Durbin-Watson statistic

การทดสอบ Autocorrelation มีสมมติฐานการทดสอบคือ

H_0 : ค่า error term ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามไม่มีความสัมพันธ์กัน
(ไม่มี Autocorrelation)

H_1 : ค่า error term ของตัวแปรอิสระกับตัวแปรตามมีความสัมพันธ์กัน
(มี Autocorrelation)

โดยพิจารณาจากค่า Durbin- Watson statistic หากค่า Durbin- Watson statistic ที่ $n = 261$ ตัวแปรอิสระ 3 ตัว $d_u = 1.799$, $4 - d_u = 2.201$ ดังนั้นเมื่อค่าที่คำนวณได้อยู่ระหว่าง 1.799 และ 2.201 จะยอมรับสมมติฐาน H_0 ปฏิเสธ H_1 คือยอมรับว่าค่า error term ไม่มีความสัมพันธ์กัน (ไม่มี Autocorrelation) แต่หากค่า Durbin- Watson statistic น้อยกว่า d_l มากกว่า 4- d_l จะปฏิเสธสมมติฐาน H_0 ยอมรับ H_1 คือยอมรับว่าค่า error term มีความสัมพันธ์กัน (มี Autocorrelation)

4. ทดสอบค่า α ที่ได้จากการคำนวณในแต่ละหลักทรัพย์ ต้องมีค่าไม่แตกต่างไปจากศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในการทดสอบใช้ค่าทางสถิติ t-test มาทำการทดสอบ

โดยสมมติฐาน คือ

H_0 : ไม่มีปัจจัยอื่นที่ทำให้เกิดผลตอบแทนผิดปกติ

H_1 : มีปัจจัยอื่นที่ทำให้เกิดผลตอบแทนผิดปกติ

หรือ $H_0 : \alpha = 0$

$H_1 : \alpha \neq 0$

5. ทดสอบค่า β ที่ได้จากการคำนวณในแต่ละหลักทรัพย์ ต้องมีค่าไม่เท่ากับศูนย์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ เนื่องจากหากค่า $\beta = 0$ แสดงว่า ตัวแปรอิสระ ($R_m - R_f$) ไม่สามารถอธิบาย การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ($R_i - R_f$) ได้ หากค่า $\beta \neq 0$ แสดงว่า ตัวแปรอิสระ ($R_m - R_f$) สามารถอธิบาย การเปลี่ยนแปลงของตัวแปรตาม ($R_i - R_f$) ได้ ในการทดสอบใช้ค่าสถิติ t-test มาทำการทดสอบโดยสมมติฐานคือ

H_0 : ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของตลาด

H_1 : ผลตอบแทนของหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับผลตอบแทนของตลาด

หรือ $H_0 : \beta = 0$

$H_1 : \beta \neq 0$

6. ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ SMB ที่ได้จากการคำนวณในแต่ละหลักทรัพย์ ในการทดสอบใช้ค่าทางสถิติ t-test มาทำการทดสอบ โดยสมมติฐานคือ

H_0 : ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับขนาดของธุรกิจ

H_1 : ผลตอบแทนของหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับขนาดของธุรกิจ

หรือ $H_0 : s = 0$

$H_1 : s \neq 0$

7. ทดสอบค่าสัมประสิทธิ์ HML ที่ได้จากการคำนวณในแต่ละหลักทรัพย์ ในการทดสอบใช้ค่าทางสถิติ t-test มาทำการทดสอบ โดยสมมติฐานคือ

H_0 : ผลตอบแทนของหลักทรัพย์ไม่มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนมูลค่าหุ้นตามบัญชีต่อมูลค่าตลาด

H_1 : ผลตอบแทนของหลักทรัพย์มีความสัมพันธ์กับอัตราส่วนมูลค่าหุ้นตามบัญชีมูลค่าตลาด

หรือ $H_0 : h = 0$

$H_1 : h \neq 0$

8. การวิเคราะห์ R^2

การวิเคราะห์ค่า R^2 เพื่อพิจารณาว่าการเปลี่ยนแปลงของตัวแปรอิสระมีความสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงในตัวแปรตามได้ดีเพียงใด

3.2.4 วิธีการศึกษา

1. นำข้อมูลมาวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างอัตราผลตอบแทนตลาดและอัตราผลตอบแทนของแต่ละหลักทรัพย์ โดยใช้สมการถดถอยกำลังสองน้อยที่สุดแบบธรรมดា (Ordinary Least Square Regression) มาทำการวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ โดยพิจารณาจากแบบจำลอง CAPM และ Fama and French ที่คำนวณได้

2. นำค่าความเสี่ยงที่คำนวณได้ ไปคำนวณหาอัตราผลตอบแทนที่คาดหวังของแต่ละหลักทรัพย์ โดยเปรียบเทียบกับผลตอบแทนของตลาด หาเส้นตลาดหลักทรัพย์ (Security Market Line : SML) เพื่อเปรียบเทียบราคากลั่น祫สู่สารที่ทำการศึกษากับราคาเฉลี่ยของราคาหลักทรัพย์ตลาด